चक्षुषे त्वेतीक्षते [१] (१. २०.) ॥ ८ ॥ कृष्णाजिने पतितानि पिष्टानि चक्षुषा पश्यति · ईक्षऽइति [२] चाध्याहारः साकाङ्क्षत्वात् । यागसाधनभूतद्रव्यसंस्कारोऽयम् · ततश्च पेषणाभावे चर्विष्यां तण्डुलानामीक्षणं भवति वाजप्रसवीयजुहोती चयने वाजपेये च सर्वौषधीनामिति [३] ।

पिष्यमाणेषु निर्वपत्यन्यो मह्नीनामित्याज्यम् (१. २०.) ॥ ९ ॥ [४] आज्यमाज्यस्थाल्यां निर्वपति पात्रान्तरात्प्रक्षिपति · आज्यस्थालीलक्षणमुक्तं छन्दोगपरिशिष्टे (कर्मप्रदीप° २. ५. १.) आज्यस्थाली च कर्तव्या तैतसद्रव्यसम्भवा मह्नीमयी वा कर्तव्या सर्वास्वाज्याहुतीषु च । आज्यनिर्वापं कृत्वा यजमानो वेदं करोति कुशमुष्टिं सव्यावृत्तं वत्सजानुतुल्यं मूतवत्क्रियमाणं वा [५] · यत्र धान्यं निधीयते स मूत इति ।

पात्र्याꣳ सपवित्रायां पिष्टान्यावपति देवस्य त्वेति (१. २१.) ॥ १० ॥ कृष्णाजिनमुत्पाद्य [६] तेनैव पात्र्यां प्रक्षिपतीति हरिस्वामिनः · पात्र्यामित्याकारविशेषवति महति पात्रे । आवपनं च संयवनार्थम् · अतश्चरुतण्डुलेषु न भवति · सपवित्रता तु चरावपि वर्तते अदृष्टार्थत्वात् ।

अपणस्य पश्चादुपविशत्यन्तर्वेदि वा ॥ ११ ॥ [७] सपिष्टां पात्रीमादायेत उत्थाय गार्हपत्यस्य पश्चादुपविशति · अथवा अन्तर्वेदि वेद्याः करिष्यमाणायाः प्रदेशो लक्ष्यते तस्य देशस्याभ्यन्तरे उपविशति तामेव तत्रासादयतीत्यर्थः सौकर्यादेवोपवेशनम् ।

उपसर्जनीरानयत्यन्यः ॥ १२ ॥ आग्नीध्रः उपसर्जनीरुद्धास्यानीय उपविश्य पात्रीस्थपिष्टानामुपरि निनयति · उपशमार्थं संसृज्यते संमिश्र्यते हविराभिरित्युपसर्जन्यः आपः मन्त्रलिङ्गात् समाप ओषधीभिरिति · शाखान्तरात्तु तप्ताभिः सह ।

पवित्राभ्यां प्रतिगृह्णाति समाप इति (१. २१.) ॥ १३ ॥ [८] अध्वर्युः ।

---

१) ?वेति १. वेतीक्षते Mahâd. Mahîdh. Ananta. २) ईक्षत इति २. ३) ईक्षणं चरावपि प्रवर्तते द्रव्यसंस्कारत्वात् · तन्त्रेणेक्षणं नानावीक्षेषु Mahâd. ४) अन्यशब्देन यजमानोऽभिधातुं शक्यते · कुतः · निरुप्याज्यं वेदोऽसीति यजमानो वेदं करोतीत्येककर्तृत्वात् (१. ३. २२.) Mahâd. ५) See १. ३. २३. ६) ?°त्पाद्य २. ७) अन्तर्वेदि माध्यन्दिनानाम् अथान्तर्वेद्युपविशतीति (१. २. २. २.) श्रुतेः · अपणस्य पश्चात्काण्वानाम् उपनेन गार्हपत्यमिति श्रुतेः Mahâd. ८) पयसि दधनि घृते च मन्त्रो विपरिणम्यते · यथा सं पयः (दधि) (घृतं)° सꣳ रेवत्° सं मधुमत्° पृच्यताम् Mahâd.